XXXV. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1939. november 12. 46. szám.

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel. Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR
Postatakarékpénztári csekkszámla 44-[illegible].

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám. Hirdetés díja előre fizetendő.

Munkában a képviselőház

Amit az egész világ külpolitikáját izgalomban tartják a lezajlott és eljövendő világesemények, addig a semleges Magyarország képviselőháza nyugodt légkörben és magas színvonalú beszédek keretében végzi munkásságát.

A magyar nemzet nagy halottját, Darányi Kálmánt temették kedden délben az országháza kupolacsarnokából nagy részvét mellett. Az elhunyt nagy államférfiut az országos pártok vezérszónokai gyönyörű beszedben búcsuztatták el, kiemelve melegen és szeretettel annak nagy országalkotó munkásságát. Már a következő ülésen megválasztották utódát egyhangu lelkesedéssel Tasnady Nagy András igazságügyi miniszter személyében. Majd folytatták a honvédelmi tárca költségvetését, amelyben mindegyik szónok a legszebb dicsérettel illette a fejlődő magyar hadsereget, a hadvezetőséget, a tisztikart és a legénységet.

A higgadt tónusu képviselőház hűségesen tükrözi vissza a magyar nemzet nyugodtságát és bizonyítja azt is, hogy ebben az országban rendes és nyugodt munka folyik, mindenki megteszi kötelességét a haza és a család érdekében. Örvendetes ez ránk nézve, mert a többi semleges államokban lázas fegyverkezés és nyugtalanság mutatkozik, Magyarország pedig folytatja nyugodt légkörben országfejlesztő és nemzeterősítő káját.

A képviselőház a költségvetéssel párhuzamosan a földbirtokreformot is tárgyalja és büszkék lehetünk arra, hogy a politikai pártok szónokai magas színvonalu és tárgyilagos, alapos felkészültségü vitáikkal emelik a magyar parlament szinvonalát. A semleges Magyarország élettére az egységet mutatja és fejezi ki.

Ezen történelmi időkben elsőrendűen fontos, ezen politikai megértés, mert ez a belső egység lesz az alapvető tényezője országunk megnagyobbodásának. A magyar parlament feladata magasságán áll, gróf Teleki Pál és kormánya biztos és szakavatott kézzel kormányozza az ország hajóját. Sohasem volt szebb és nemesebb a parlamenti élet és a munka, mint most a Felvidék s a Kárpátalja visszatérése után.

Az egész világ szeme rajtunk van, az összes nagyhatalmak tudatában vannak annak, hogy szükség van egy erős keresztény és nagy Magyarországra, tehát elsőrendűen fontos, hogy itt rend és nyugalom legyen és a nemzetet megerősítő szociális munka tovább folytatódjék. A magyar parlament dolgozik, munkássága alapos és korszerű. A már meghozott és meghozandó törvények teljesen fedik alkotmányos életünk korszerű jogfolytonosságának fejlődését. A parlament elnökségében ujabb változás történt, vitéz Bubory György alelnök lemondott és a képviselőház jegyzőkönyvben örökítette meg hosszu és érdemdus elnöki tevékenységét, a MÉP választmánya pedig Tóth Tibor, a MÉP ügyvezető alelnökét egyhangu lelkesedéssel jelölte az üresedésben lévő alelnöki tisztségre.

A képviselőház tehát dolgozik azon szilárd elhatározással, hogy elvégezze azt a nagy horderejü munkát a nemzet egyeteme érdekében, amelyre annak jobb és szebb magyar jövendő érdekében szüksége van.

50 százalékos lesz Celldömölk pótadója

Új szegényházat épít a község és 100.000 pengő kölcsönt vesz fel vágóhídépítésre

Celldömölk nagyközség képviselőtestülete kedden délután rendes közgyűlést tartott, hogy letárgyalja a jövő évi költségvetést. Ezenkívül még néhány nagyon fontos ügy és javaslat volt napirendre tűzve, amelyek hosszú vitákat provokáltak s így a gyűlés közel három és fél óráig elnyúlt és csak sötét este ért véget.

A tárgysorozat első pontjánál a gyűlés megengedte, hogy a Vasutas Sport Egyesület a betemetés alatt álló régi és levő régi teniszpályák helyére letelepítheszen a télen jégpályát. A gödör betemetése szintén tervbe van véve.

Második pontként ingatlanvásárlás megszavazása következett volna, a méntelepi lovarda céljaira. Ez az ügy már harmadszor szerepel a tárgysorozaton, de a gyűlés egyszer sem volt ingatlanvásárlashoz határozatképes, mert ehhez a tagok kétharmadának jelenléte szükséges. Először 6, másodszor 8, harmadszor most kedden 16 tag volt jelen, tehát az ügy letárgyalásának újabb idejét december 5-re kellett elhalasztani.

Az első hosszabb vitát a kincstárral kötendő méntelepi bérleti szerződés bemutatása provokálta. A kincstár által leküldött és az előljáróság által módosított szerződés szerint; a már használatba vett méntelepért a kincstár az első tíz évben, vagyis 1949 julius 1-ig évenként 16.000, a második tíz évben, vagyis 1959 julius 1-ig évenként [illegible] az összes épületek tatarozása (kb. évi 1000—2500 P.), tűzbiztosítása, közterhei, a pócegödrök tisztogatása, és szennyvizek kiszállítása a nagyközséget terheli.

A tárgyhoz elsőnek Pletnits Ferenc dr. szólott hozzá s kérte az előljáróságot, hogy a nagy horderejü szerződést sokszorosítva bővebb tanulmányozás céljából adja ki a képviselőtestület tagjainak, mert egyszeri és gyors felolvasás utánt a szerződést elfogadni nem lehet. Mivel egy évben, a villanytelep bérbeadási szerződésének megkötésénél már úgy is alaposan rábizetett a község, egyszeri felolvasás után a méntelepi szerződést nem fogadja el, azt meg sem szavazza a maga részéről. Csoknyay József hasonló értelemben szólalt fel, azonszívű kifogásolta a tatarozásra, a pócegödrök tisztogatásával és a szennyvizek kihordásával járó költségek vállalását is. Csupán ez utóbbi költséget évi 2500 pengőre rúgnak s így a községre haramló összes terhek a méntelepper kapcsolatban — a számítása szerint — megközelítik a 137.000 pengőt.

Varga József ügyvéd-ek elmondta a tatarozási, valamint a pócegödrök és szennyvizek tisztogatási költségeinek vállalását. Halasz Gyula felszólalásából, valamint a vezető jegyző viszonválaszából pedig az volt kiérthető, hogy a méntelep bérleti szerződésének megkötésénél tulajdonképpen a képviselőtestület határozata már nem sokat számít, mert ha nem szavazza meg a szerződést, vagy a község nehézségeket gördít az útjába, akkor a kincstár úgy csinál, amint akar, mert ő van előnyösebb helyzetben. Vagyis: fogtam törököt, nem engedi.

Végül is a gyűlés elfogadta a szerződést, de olyan módosítással, hogy a pócegödrök tisztogatásának és a szennyvizek kihordásának költségeit (évi 2500 P.) a kincstár vállalja magára.

Ezután Lajtai Tivadar vezető jegyző az 1940. évre összeállított községi költségvetést ismertette, amely szerint az összkiadás 266 744 pengőre, míg az összbevétel 239.176 pengőre lett előirányozva. — A mutatkozó 27.408 pengős hiány eltüntetésére a jelenlegi 54372 pengős pótadóalap mellett ötven százalékos községi pótadó lesz kivetve, vagyis 14 százalékkal több, mint az idén.

Az új költségvetés kiadási rovatának nagyobb tételei: az I. fejezet igazgatási tételénél: a jegyzők, tisztviselők és segédmunkások fizetésére 42.922 pengő. A II. fejezetben adókezelésre 1360 pengő. A III. fejezetnél tűzrendészeti kiadásokra 10.307 pengő. A IV. fejezetnél a közegészségügyre [illegible] pengő, [illegible] tényszállatok beszerzésére 1800, OTI-ra, betegségügyre, öregségi járulékra [illegible] szociálpolitikai segélyre 684 pengő. Az V. fejezetnél testnevelésre és tanügyre 9711 pengő. Ebből a tanonciskolára 3718, a polgári fiúiskolára 2600, az elemi iskolák segélyére 1000 pengő, míg a többi a leventékre. A VI. fejezetnél a közművelésre és egyházakra mindössze 196 pengő. A VII. fejezetnél a szegényügyre és népjóléte 6478 pengő. Ebből szegénysegélyekre 2792, kegydíjakra 1296, ruhasegélyre 1000, gyógyszerellátásra 800 és a napközi otthon költségeire 1000 pengő. A VIII. fejezetnél közlekedés és utak fenntartására 12.903 pengő. Ebből -

Temesvár utca rendezésére, továbbá Nemesdömölki, Sági és a Baross-utca (vasuti aluljárónál) kavicsozására 3000, Ferenc József utca úttestének rendbehozására 1000, az utcák világítására 7000, az Ostffy-tér csatornázására 1623, öntözésre 500 és parkosításra 300 pengő. A IX. fejezetnél a vagyonigazgatás költségeire 13.551 pengő. Ebből a kocsisok fizetése 1850, épületek fenntartása 1000, tűzbiztosítás 444, adók 4.080, vásártér karbantartása 1000, gazdaság kezelése 1280 és a vásártéren szolgálatot teljesítő orvosok díjazása 700 pengő. A X. és XI. rovat üres, ellenben a XII. fejezetnél különfélék címen 6182 pengő van beállítva. Ebből az építendő új szegényház tartalékalapjára 4500 pengő szolgál. A rendkívüli kiadásokra 128.000 pengő lett előirányozva. Ebből 100.000 pengő az új vágóhíd megépítésére, 24.000 pengő a Széchenyi-utca úttestének kiskövezésével járó tartozás törlesztésére, 4000 pengő pedig a méntelepi lovarda céljaira szükséges ingatlan megvételére szolgál. Az átmeneti tételnél 19.870 pengős kiadás van feltüntetve. Ebből az összegből 16 000 pengő a méntelep átalakítására felvett [illegible] törlesztésére és kamatjára, 2670 pengő a légvédelemre, 550 pengő a ligeti tó betöltésére és 400 pengő a leventelőtér ellenzőjének megépítésére lett beállítva.

A költségvetés bevételi rovatának nagyobb tételei: 100.000 pengős kölcsön felvétele a vágóhíd építésére, továbbá a marhalevelek kezeléséből 1800, kereseti adóból 32 000, borfogyasztási adóból 9.000, húsfogyasztási adóból 5.500, sör és szeszfogyasztási adóból 1700, italmérési illetékekből 1980, behajtási illetékekből 2200, ingatlan átruházási illetékből 2000, forgalmi adó részesedésből 6 500, vágóhídi jövedelmekből 3500, kövezetvámból 9000, vármegyei útfentartási járulékból 2372, földbérletből 2618, ház és üzletbérekből 8.015, mázsahasználati díjakból 2200, vásári helypénzekből 19.000, villanytelepi részesedésből 3000 és méntelepi bérletből 16.000 pengő.

A költségvetést néhány hozzászólás és kisebb módosítás után egyhangúlag elfogadta a gyűlés. A módosítás annyiból történt, hogy Pietnits Ferenc javaslatára a napközi otthon költségei 300 pengőről 1000 pengőre lett k felemelve, azonkívül Uzlar Gyula javaslata folytán a szegények ruhasegélyére 1000, Varga József javaslata folytán a Ferenc József utca úttestének karbahozására szintén 1000 pengő lett beállítva a költségvetésbe.

A költségvetés elfogadása után Csoknyay József indítványainak tárgyalásai következtek az utcai közvilágítás rendezése ügyében. A javaslat szerint a kapcsolás nem egységes, a Mária-telepi utcák éjjel teljesen sötétek, bennük a közlekedés veszélyes, holdvilágnál a belvárosi ívlámpák égetésére sincs semmi szükség, kikapcsolásukkal nagyobb megtakarítás érhető el, a közvilágítás egyöntetű [illegible] viszont egy központi [illegible] felszerelését tartja kívánatosnak.

Lajtai Tivadar vezető-jegyző válaszában úgy nyilatkozott, hogy a Mária telepi lámpák száma nem szaporítható, mert az alispán utasítása szerint Celldömölk közvilágításának költsége nem haladhatja meg a pótadóalap 14 százalékát, ami kb. 5000 pengőt tesz ki. Különben is az elöljáróság figyelembe vette azt, hogy a lámpák főként azokon a helyeken égjenek, ahol a háztulajdonosok községi pótadót fizetnek. Míg pedig a Mária-telepi háztulajdonosokat községi pótadó nem terheli. A belvárosi utcák közvilágítását csökkenteni viszont a VEMR nem engedi, a vele kötött szerződésre való hivatkozással. A szerződésben a közvilágítás mérve megvan állapítva és attól a világítás eddigi csökkentésével már úgyis eltért a község, így a VEMR további engedményt nem hajlandó adni. A központi kapcsoló felállítására [illegible] várhat a község, mert a kormány a légoltalommal kapcsolatban rövidesen rendeletet bocsát ki, mégpedig előreláthatóan olyan intézkedéssel, hogy a központi kapcsoló felállításának költségei a kormányt és a VEMR-t fogják terhelni.

Csoknyay József második indítványa egy vásártéri illemhely felállítása mellett szólott, amit egyhangúlag meg is szavazott a gyűlés. A harmadik Csoknyay-féle javaslat a szegényakció nagyobb arányú kiterjesztése, a szegénysegélyek emelése és a szegényház szégyenteljes állapotának megszüntetése érdekében történt. Széchi József közgyám úgy nyilatkozott a javaslatokra, hogy a község szegényügyi bizottsága mindent tőle telhetőt elkövet a nyomor enyhítésére s hogy több szegényt nem tud segélyezni és hogy a segélyeket nem tudja felemelni, az csupán azon múlik, hogy [illegible] módosabb rétege egyáltalán nem törődik a szegények bajával, sőt mereven elzárkózik az adományozás elől.

A szegényház tarthatatlan állapotát azonban az egész gyűlés átérezte és belátta, ezért egyhangúan kimondotta, hogy 3—4 éven át évi 5000 pengőt tartalékol a költségvetés keretében egy új, teljesen higiénikus szegényház építésére. Hogy a jövő évi községi pótadó kerek 50 százalékos legyen, a jövő évi költségvetés terhére 4500 pengőt szavazott meg a gyűlés az építendő szegényház céljaira.

Csoknyay József negyedik indítványa a szegény gyermekes napközi otthonának felállítása mellett szólott. Az elöljáróság 300 pengőt állított be a költségvetésbe a napközi otthon céljaira s ezt Pietnits Ferenc dr. is kevésnek tartotta és kérte az összeg 1000 pengőre való felemelését. A gyűlés így is határozott, ami által elértük, hogy a nagyközség több jóindulattal kezeli ezt a mindenképen fontos kérdést.

Az ötödik indítvány úgy szólt, hogy családi pótlékban kell részesíteni az összes községi alkalmazott gyermekeit épen úgy, mint az állami alkalmazottaknál történik. Sőt hivatkozott az indítvány arra is, hogy a család védelmet már az uradalmi cselédekre is kiterjesztették. Lajtai Tivadar vezető-jegyző válaszában úgy nyilatkozott, hogy a miniszterközi bizottság a szegődményesek családi pótlékának beállítását nem engedélyezi s így azt a gyűlés sem szavazta meg.

A hatodik indítvány az alkalmazottak lakáspénzének rendezését ja-[illegible] kapjanak azok az alkalmazottak, akiknek a lakása olyan állapotban van, hogy nem éri meg a jogos lakbérjárandóságot. A vezető-jegyző bejelentette, hogy a miniszterközi bizottság a lakbérpótlék fizetését semmi körülmények között nem engedélyezi s így azt a gyűlés sem szavazta meg.

Csoknyay József a hetedik indítványában kérte az elöljáróságot, hogy nyomassák ki a községi szervezési szabályrendeletet annyi példányban, ahány tagja van a képviselőtestületnek, mert sem az elöljáróság, sem a képviselőtestület tagjai nem ismerik sem a maguk, sem a mások kötelességét. A tagokat megválasszák, azok meg is jelennek a gyűlésen, de mivel nem ismerik a község szabályrendeletét, nem tudnak élni a jogaikkal és a vállalt kötelességeikkel. Viszont válaszában Lajtai Tivadar vezető-jegyző úgy nyilatkozott, hogy a szervezési szabályrendelet beszerzése nagyon költséges, 5 pengőbe kerül példányonként. Ellenben a jegyzői irodában hat darab ilyen szervezési szabályrendelet van s így azokat [illegible] rendelkezésére bocsátja a tagoknak tanulmányozás végett.

A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a tenyészapaállatok beszerzéséről és eltartásáról ezután a községek maguk kötelesek gondoskodni. A gyűlés a jövő évi költségvetés terhére 1000 pengőt szavazott meg egy bika és egy tenyészkan beszerzésére. A fedeztetési díjat a bikánál 5, a tenyészkannál 2 pengőben állapították meg. Az elővezetési díj állatonként 50 fillér. A rendelet szerint a községek minden 70 tehén után egy bikát kötelesek tartani. Mivel Celldömölkön mindössze 80 tehén van, a község legalább is az első évben egy bikatartásra kér a felsőbb hatóságtól engedélyt.

Szeged városa akciót indított a pusztaszeri emlékmű felállítására. A gyűlés 10 pengővel járul hozzá. — A leventelőtér ellenzőjét a tavasszal betonból és fából újraépítik. A gyűlés 360 pengőt szavazott meg a költségekre. — Végül Kustyán Ferencné községi szülésznő kérelmét tárgyalták a megválasztása és a hivatali esküje közötti időre szóló illetményének kiutalására vonatkozólag. Mivel az elismert működés csak a hivatalos eskü letevésétől számít a fennálló rendeletek értelmében, Kustyánnét elutasították a kívánságával.

Gyümölcsfát, diszfát, diszcserjét

úgy őszi, mint tavaszi ültetésre pontosan szállít

Seregély Béla

állami felügyelet alatt álló faiskolája

Borsosgyőr u. p. Pápa.

A finn-orosz viszály

Oroszország sok éven keresztül úgy viselkedett, mintha nem érdekelné, hogy mi történik Európa földjén. Legutóbb azonban kilépett passzivitásából és hirtelenében rávetette magát Lengyelországra, annak felét elfoglalta. Ez volt az első lépése nyugat felé. Az mindenki előtt nyilvánvalónak látszott, hogy Oroszország nem áll meg itt, hanem igyekszik visszaszerezni az 1914 év előtti területeit és a Keleti-tenger északi részén ismét urnak akarja érezni magát. Következő dolga volt Litvánia, azután Lettország, majd Esztországgal való kiegyezés. Ez sikerült, mert hiszen azt tudni kell, hogy ez a megegyezés olyan, hogy tisztán [illegible] uralmat, a három országban, de valóságban az oroszok parancsolnak, orosz hadsereg csoportok helyezkedtek el mindhárom országban, megszállták azoknak összes stratégiai pontjait, szárazföldön és vizen egyaránt.

Most következett Finnország szerepe. Rajta a sor, hogy a 22 millió km^2 területű, 170 milliós Oroszország egyszerűen bekapja a 390 km^2 területű és alig 4 millió lelket számláló Finnországot. Csakhogy Finnország nem egykönnyen engedi magát. Svédország és Norvégia, a két szomszédország melléje állt és ennek tudatában igyekszik teljes függetlenségét megtartani a lehetőség szerint. A finn kormány megbizottak elmentek Moszkvába, ott meghallgatták az orosz kívánságokat és azzal hazautaztak, hogy a további tárgyalásokra megkapják a felhatalmazást.

A szigorú diplomácia boszorkány konyháján a legnagyobb titokban főzik, kavarják a politikát, mégis kiszivárgott annyi, hogy az oroszok még más területek átadása árán is, az Aland szigeteket akarják megszállni, mert ezen szigetek birtoklása biztosítja csak a szabad tengeri közlekedést, kiutat a leningrádi kikötőből. Ezen szigeteknek a [illegible] vághatja az orosz tengeri uralom teljes kifejlődésének. Ezekután érthető, hogy miért feküsznek rá az oroszok Finnországra olyan erősen.

Az Aland szigetek a földrajzi adatok szerint több száz kisebb sziget és sziklazátonyból áll a Boteni öböl bejáratánál. Közülük 90 sziget lakott terület, lakosainak lélekszáma 28.000 körül van. A sziget sok veszedelmet látott már, sokszor cserélt gazdát. A világháború alatt a németek ezt is elfoglalták, azonban a háború után a Népszövetség az

egész szigetcsoportot Finnországnak ítélte oda, de azzal a kikötéssel, hogy a szigeteket nem szabad megerősíteni, tehát hadi célokra nem szabad előkészíteni.

A velünk magyarokkal rokon finn nemzet, az urali nyelvcsaládhoz tartozó népfaj. Mai hazáját 700 körül foglalta el, leigázta ott az ugor eredetű őslakó jutonokat. Alig telepedtek le, a szomszédos svédek rájuktörtek és leigázták őket. Később felvették a kereszténységet. Azután Dánia uralma alá kerülnek, de csak rövid ideig, majd az oroszok szállják meg és nagyhercegség lesz belőle. A reformáció 1570 körül érkezik el hozzájuk, amikor is a finnek felveszik az evangélikus vallást. Területén sok vér folyt el a szabadságért. A svédekkel, dánokkal, oroszokkal kell harcolnia, de igazi függetlenségét soha sem tudja megtartani. Végül is az oroszok győznek ezen a területen és az országot 1909 ben végleg birtokukba veszik és megtartották 1917 ig, az orosz forradalom kitöréséig. Finnország azóta önálló állami életet élhetett, amit senki nem veszélyeztetett a mai napig.

A most folyó finn orosz tárgyalások eredményét senki sem jósolhatja meg előre. Az bizonyos csupán, hogy az oroszok olyan követeléssel lépnek fel a finnekkel szemben, hogy azt teljesíteni csak nagy áldozatok árán és csak a finn-orosz béke érdekében kell megtenni, mert ha háborúra kerülne a sor, a finnek függetlensége alighanem ismét súlyos veszédelem előtt állana. Az nem kétséges, hogy a vesztes fél Finnország lenne, jóllehet a Svéd és Norvég kormánytól bátorítást kapott a legutóbbi uralkodói konferencián.

Finnországot az ezertó országának is szokás nevezni, mert területén rengeteg kisebb-nagyobb tó van, ezek a tavak foglalják el Finnország negyedrészét. Maga Finnország északi állam. Ennek dacára gazdálkodása minden téren kiváló. Buzatermése már nincsen, mezőgazdasági főterményei a zab, rozs, árpa és burgonya. Igen kifejlett ipara van. Kereskedelme ezekben a cikkekben élénk.

Finnország erősen belekapcsolódott a nemzetközi utháloza kiépítésébe. 32.000 km. műuthálózatot épitett, aránylag rövid időn belül. Vasuthálózatát is erősen fejlesztette. 1934 ben 6000 km-es vasuthálózata volt. A vasuti forgalom, a kiépitett csatornákkal karöltve az országnak nagy bevételi forrása lett. Három tengeri kikötője van: Turku, Hankó és Helszinki. Az utóbbi az ország fővárosa. Az oroszok követelése erre a városra is kiterjed, mivel ez szintén utjukba esik.

Finnországot nyári időben rettentő sok idegen keresi fel. Az ezertó gyönyörűsége vonza az idegent. Csak az a kár, hogy a nyár alig több, mint két hónap. Középeurópai embernek az ott tartózkodás télen nem kellemes, mert igen nagy a hideg. Finnországban a nálunk szokásos éjjeli sötétség teljesen ismeretlen. A nappali világosság szürkületbe megy át, éjfélkor egész nyugodtan ujságot lehet olvasni jószemü embernek. A kiránduló idegenek éjféli napot látni messze északra, a lappok földjén át a jegestengeri partvidékre is elmennek.

Finnország rendes hadsereget és tengerészetet tart. Béke létszáma 1700 tiszt, 3500 altiszt, 25.000 fő a legénység. Ezzel a kis hadsereggel és tartalékaival kéne felvenni a reménytelen harcot a megszámlálhatatlan tömegü, erősen gépesitett orosz haderővel.

Kis nemzetek, mint Finnország is, csak Önmaguk erkölcsi erejében és az Istenben bizhatnak, aki nem hagyja el az igazakat. A mi testvéreinkkel talán nem fog megismétlődni sok más európai nemzet tragédiája. Az ezertó országában hihetetlen nagy erkölcsi és nemzeti erő feszül és képessé teszi ezt a kiválasztott bátor nemzetet, hogy szabadságát megmentse.

Itt nincs szó demokratikus—liberális, vagy szocialista irányelvekről, angol—francia, vagy német—orosz barátságról. Itt csak egyetlen cél van és ez a tiszta hazafiság.

Kis nemzet létét csak a magas erkölcsi érték biztositja, mert ez az egyetlen jogcim a szabad nemzet életéhez.

A nemzeti szabadság erkölcsi jogcime, az állam egészséges, becsületes belső berendezkedésén alapul. A finn élethű az igazi szocializmus célját kezeli meg, amikor a társadalmi ellentéteket kiküszöbölve, megközelitette a felebaráti szeretet gyakorlati megvalósitását a vérségileg egymáshoz fűzött nemzetek keretén belül.

Északi testvéreink Istenben és önmagukban bizva állanak most rendeltetésük őrhelyén és örök példát mutatnak minden kis nemzet-számára, amikor teljesen magukrahagyva halálos elszántsággal állanak ki nemzeti szabadságuk védelmében.

Az Uristen irgalmas szeretete pajzsként védi ezt a nemzetet, mely az Ő igazsága szerint él. Ezért Finnország egész biztosan erős és szabad marad és élni fog a népek példaképeként.

Csoknyay József

November 26-án a Katolikus Legényegylet szokásos zártkörü „KATALIN BÁL"-ja a Katolikus Házban.

Szeretetcsomagok a szegény németországi magyarok számára

A politikamentes Magyar Nemzeti Front—Berlin, amelynek védnöke a mindenkori berlini m. kir. követ, az idén is megrendezi nagyszabásu télisegély-mozgalmát, amelynek célja többek közt az, hogy szegény németországi honfitársainkat a legszükségesebb élelmiszerrel is ellássa. Szociális magyar munkájához ez év telének küszöbén a jószivü és áldozatkész hazai közönség támogatását kéri a legnagyobb németországi magyar egyesület, hogy természetbeni adományokkal tudjon segíteni nélkülöző honfitársain.

Öt kilóig terjedő csomagokban lehet küldeni szeretetadományt a szegény németországi magyarok számára; főként lisztet, zsirt, zsirszalonnát, száraz kolbásznemüt, hüvelyes veteményt, szóval nem romlandó élelmiszert. Az egykilós csomago. ugyanolyan szeretettel és köszönettel fogadja a szociális bizottság, mint a nagyobb küldeményt. A csomagra feltünően ráirandó: »Szeretetadomány—Liebesgabe«, mert mint ilyen, a csomag vámmentes.

A szeretetadományt erre a cimre kérik küldeni: »Ungarische Nationalfront, Berlin W 15, Uhland-str. 175« A legkisebb jótékony[illegible]elmiszeradományt is köszö[illegible] nyilvánosan igazolja a Magyar Nemzeti Front—Berlin hivatalos lapja, a »Magyar Nemzeti Hiradó«. A csomagot küldő hazai magyarok egyébként köszönetet kifejező emléklapot kapnak s egy hónapig ingyen küldik cimükre a berlini magyarság hetilapját, a Magyar Nemzeti Hiradót.

Járásunk állategészségügye október havában kedvező volt. Lépfene fellépett Mesteriben, megszünt Mesteriben. Sertéspestis fellépett Magyargencsen, megszünt Nemeskocson és Bobán.

Frontharcos értekezlet Celldömölkön

A celldömölki frontharcos főcsoport hétfőn este a Griff szálloda étermében népes tagértekezletet rendezett, amelyen mint vendég részt vett Bulyovszky Ödön alezredes, a járás katonai parancsnoka és a melléje beosztott tiszti kar is. Az értekezletet Kirchner Elek vezetőtiszt nyitotta meg, üdvözölve a vendegeket és a bajtársakat, majd beszámolójában ismertette, hogy a főcsoport vezetősége frontharcos zászló beszerzését határozta el. A zászlószentelési ünnepély előre láthatóan a jövő nyáron lesz megrendezve, mégpedig, hogy impozánsabb legyen, közösen a celldömölki leventékkel, akik szintén hasonló ünnepélyre készülnek.

Bejelentette továbbá a vezetőtiszt, hogy a főcsoport a szegénysorsu bajtársak karácsonyi segélyezésére a mult évekhez hasonlóan akciót indit, a hogy a főcsoport február hó első vasárnapján rendezi meg a farsangi táncmulatságát. A főcsoport a bajtársi szellem ápolása végett minden hó első hétfőjének estéjén 8 órai kezdettel bajtársi értekezletet tart, amelyen a katonai parancsnokság tiszti kara is részt vesz s elő adásokban ismertetni fogja a mai katonai beosztásokat és szolgálatot. Végül Kirchner Elek néhány aktuális szövetségi hirt közölt, majd beszámolt a pápai frontharcosok zászlószentelési ünnepélyéről, amelyen a celldömölki főcsoport husz taggal képviseltette magát.

Szőlőoltványok.

Sima és gyökeres vesszők,

gyümölcsfák

megbizható

beszerzési

forrása:

Szabó Gyula

szőlő- és faiskola telepe

Gyöngyös.

Kérjen árjegyzéket!

Két üzlethelyiség kiadó

Szent Háromság tér 7. és Gróf Tisza István u. 10. alatt

Érdeklődni lehet: **Biringer Árpád** fakereskedőnél.

Temesvár utca rendezésére, továbbá Nemesdömölki-, Sagi és a Baross-utca (vasuti aluljárónál) kavicsozására 3000, Ferenc József utca úttestének rendbehozására 1000, az utcák világítására 7000, az Ostffy-tér csatornázására 1623, öntözésre 500 és parkosításra 300 pengő. A IX fejezetnél a vagyonigazgatás költségeire 13.551 pengő. Ebből a kocsisok fizetése 1850, épületek fenntartása 1000, tűzbiztosítás 444, adók 4.080, vásártér karbantartása 1000, gazdaság kezelése 1280 és a vásártéren szolgálatot teljesítő orvosok díjazása 700 pengő. A X. és XI. rovat üres, ellenben a XII. fejezetnél különfélék címen 6182 pengő van beállítva. Ebből az építendő új szegényház tartalékalapjára 4500 pengő szolgál. A rendkívüli kiadásokra 128.000 pengő lett előirányozva. Ebből 100.000 pengő az új vágóhíd megépítésére, 24.000 pengő a Széchenyi-utca úttestének kikövezésével járó tartozás törlesztésére, 4000 pengő pedig a méntelepi lovarda céljaira szükséges ingatlan megvételére szolgál. Az átmeneti tételnél 19.870 pengős kiadás van feltüntetve. Ebből az összegből 16.000 pengő a méntelep átalakítására felvett kölcsön tőkéjének törlesztésére és kamatjára, 2870 pengő a legvéd[illegible], 500 pengő a ligeti tó betöltésére és 400 pengő a leventelőtér ellenzőjének megépítésére lett beállítva.

A költségvetés bevételi rovatának nagyobb tételei: 100.000 pengős kölcsön felvétele a vágóhíd építésére, továbbá a marhalevelek kezeléséből 1800, kereseti adóból 32.000, borfogyasztási adóból 9.000, húsfogyasztási adóból 5.500, sör és szeszfogyasztási adóból 1700, italmérési illetékekből 1980, behajtási illetékekből 2200, ingatlan átruházási illetékből 2000, forgalmi adó részesedésből 6500, vágóhídi jövedelmekből 3500, kövezetvámból 9000, vármegyei útfentartási járulékból 2372, földbérletből 2618, más és üzletbérekből 8.015, mázsahasználati díjakból 2200, vásári helypénzekből 19.000, villanytelepi részesedésből 3000 és méntelepi bérletből 16.000 pengő.

A költségvetést néhány hozzászólás és kisebb módosítás után egyhangulag elfogadta a gyűlés. A módosítás annyiból történt, hogy Pietnits Ferenc javaslatára a napközi otthon költségei 300 pengőről 1000 pengőre lett k felemelve, azonkívül Uzlar Gyula javaslata folytán a szegények ruhasegélyére 1000, Varga József javaslata folytán a Ferenc József utca úttestének karbahozására szintén 1000 pengő lett beállítva a költségvetésbe.

A költségvetés elfogadása után Csoknyay József indítványainak tárgyalásai következtek az utcai közvilágítás rendezése ügyében. A javaslat szerint a kapcsolás nem egységes, a Mária-telepi utcák éjjel teljesen sötétek, bennük a közlekedés veszélyes, [illegible] égetésére sincs semmi szükség, kikapcsolásukkal nagyobb megtakarítás érhető el a közvilágítás egyöntetű [illegible] kapcsoló felszerelését tartja kívánatosnak.

Lajtai Tivadar vezető-jegyző válaszában úgy nyilatkozott, hogy a Mária telepi lámpák száma nem szaporítható, mert az alispán utasítása szerint Celldömölk közvilágításának költsége nem haladhatja meg a pótadóalap 14 százalékát, ami kb. 5000 pengőt tesz ki. Különben is az elöljáróság figyelembe vette azt, hogy a lámpák főként azokon a helyeken égjenek, ahol a háztulajdonosok községi pótadót fizetnek. Már pedig a Mária-telepi háztulajdonosokat összes pótadója nem terheli. A belvárosi utcák közvilágítását csökkenteni viszont a VEMR nem engedi, a vele kötött szerződésre való hivatkozással. A szerződésben a közvilágítás mérve megvan állapítva és attól a világítás eddigi csökkentésével már úgyis eltért a község, így a VEMR további engedményt nem hajlandó adni. A központi kapcsoló felállításával pedig várhat a község, mert a kormány a légoltalommal kapcsolatban rövidesen rendeletet bocsát ki, mégpedig előreláthatóan olyan intézkedéssel, hogy a központi kapcsoló felállításának költségei a kormányt és a VEMR-t fogják terhelni.

Csoknyay József második indítványa egy vásártéri illemhely felállítása mellett szólott, amit egyhangulag meg is szavazott a gyűlés. A harmadik Csoknyay-féle javaslat a szegényakció nagyobb arányu kiterjesztése, a szegénysegélyek emelése és a szegényház szégyenteljes állapotának megszüntetése érdekében történt. Széchi József közgyám úgy nyilatkozott a javaslatokra, hogy a község szegényügyi bizottsága minden tőle telhetőt elkövet a nyomor enyhítésére s hogy több szegényt nem tud segélyezni és hogy a segélyeket nem tudja felemelni, az tisztán azon mulik, hogy a közönség módosabb rétege egyáltalán nem törődik a szegények bajával, sőt mereven elzárkózik az adományozás elől.

A szegényház tarthatatlan állapotát azonban az egész gyűlés átérezte és belátta, ezért egyhangúan kimondotta, hogy 3—4 éven át évi 5000 pengőt tartalékol a költségvetés keretében egy új, teljesen higiénikus szegényház építésére, hogy a jövő évi községi pótadó kerek 50 százalékos legyen, a jövő évi költségvetés terhére 4500 pengőt szavazott meg a gyűlés az építendő szegényház céljaira.

Csoknyay József negyedik indítványa a szegény gyermekes napközi otthonának felállítása mellett szólott. Az elöljáróság 300 pengőt állított be a költségvetésbe a napközi otthon céljaira s ezt Pietnits Ferenc dr. is kevésnek tartotta és kérte az összeg 1000 pengőre való felemelését. A gyűlés így is határozott, ami által elértük, hogy a nagyközség több jóindulattal kezeli ezt a mindenképen fontos kérdést.

Az ötödik indítvány úgy szólt, hogy családi pótlékban kell részesíteni az összes községi alkalmazott gyermekeit épen úgy, mint az állami alkalmazottaknál történik. Sőt hivatkozott az indítvány arra is, hogy a család védelmet már az uradalmi cselédekre is kiterjesztették. Lajtai Tivadar vezető-jegyző válaszában úgy nyilatkozott, hogy a miniszterközi bizottság a szegődményesek családi pótlékának beállítását nem engedélyezi s így azt a gyűlés sem szavazta meg.

A hatodik indítvány az alkalma[illegible] lakbérjárandó[illegible]. A vezető jegyző bejelentette, hogy a miniszterközi bizottság a lakbérpótlék fizetését semmi körülmények között nem engedélyezi s így azt a gyűlés sem szavazta meg.

Csoknyay József a hetedik indítványában kérte az elöljáróságot, hogy nyomassák ki a községi szervezési szabályrendeletet annyi példányban, ahány tagja van a képviselőtestületnek, mert sem az elöljáróság, sem a képviselőtestület tagjai nem ismerik sem a maguk, sem a mások kötelességét. A tagokat megválasszák, azok meg is jelennek a gyűlésen, de mivel nem ismerik a község szabályrendeletét, nem tudnak élni a jogaikkal és a vállalt kötelességeikkel. Viszont válaszában Lajtai Tivadar vezető-jegyző úgy nyilatkozott, hogy a szervezési szabályrendelet beszerzése nagyon költséges, 5 pengőbe kerül példányonként. Ellenben a jegyzői irodában hat darab ilyen szervezési szabályrendelet van s így azokat készséggel rendelkezésére bocsátja a tagoknak [illegible].

A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a tenyészapaállatok beszerzéséről és eltartásáról ezután a községek maguk kötelesek gondoskodni. A gyűlés a jövő évi költségvetés terhére 1000 pengőt szavazott meg egy bika és egy tenyészkan beszerzésére. A fedeztetési díjat a bikánál 5, a tenyészkannál 2 pengőben állapították meg. Az elővezetési díj állatonként 50 fillér. A rendelet szerint a községek minden 70 tehén után egy bikát kötelesek tartani. Mivel Celldömölkön mindössze 80 tehén van, a község legalább is az első évben egy bikatartására kér a felsőbb hatóságtól engedélyt.

Szeged városa akciót indított a pusztaszeri emlékmű felállítására. A gyűlés 10 pengővel járul hozzá. — A leventelőtér ellenzőjét a tavasszal [illegible] újraépítik. A gyűlés 360 pengőt szavazott meg a költségekre. — Végül Kustyán Ferencné községi szülésznő kérelmét tárgyalták a megválasztása és a hivatali esküje közötti időre szóló illetményének kiutalására vonatkozólag. Mivel az elismert működés csak a hivatalos eskü letevésétől számít a fennálló rendeletek értelmében, Kustyánnét elutasították a kívánságával.

Gyümölcsfát, diszfát, diszcserjét

úgy őszi, mint tavaszi ültetésre pontosan szállít

Seregély Béla

állami felügyelet alatt álló faiskolája

Borsosgyőr u. p. Pápa.

A finn-orosz viszály

Oroszország sok éven keresztül úgy viselkedett, mintha nem érdekelné, hogy mi történik Európa földjén. Legutóbb azonban kilépett passzivitásából és hirtelenében rávetette magát Lengyelországra, annak felét elfoglalta. Ez volt az első lépése nyugat felé. Az mindenki előtt nyilvánvalónak látszott, hogy Oroszország nem áll meg itt, hanem igyekszik visszaszerezni az 1914 év előtti területeit és a Keleti-tenger északi részén ismét urnak akarja érezni magát. Következő dolga volt Litvánia, azután Lettország, majd Esztországgal való kiegyezés. Ez sikerült, mert hiszen azt tudni kell, hogy ez a [illegible] ezés olyan, hogy tisztán [illegible] uralmat, a három országban, de valóságban az oroszok paran[illegible] helyezkedtek el mindhárom országban, megszállták azoknak összes stratégiai pontjait, szárazföldön és vizen egyaránt.

Most következett Finnország szerepe. Rajta a sor, hogy a 22 millió km^2 területű, 170 milliós Oroszország egyszerűen bekapja a 390 km^2 területű és alig 4 millió lelket számláló Finnországot. Csakhogy Finnország nem egykönnyen engedi magát. Svédország és Norvégia, a két szomszédország melléje állt és ennek tudatában igyekszik teljes függetlenségét megtartani a lehetőség szerint. A finn kormány megbízottak elmentek Moszkvába, ott meghallgatták az orosz kívánságokat és azzal hazautaztak, hogy a további tárgyalásokra megkapják a felhatalmazást.

A szigoru diplomácia boszorkány konyháján a legnagyobb titokban főzik, kavarják a politikát, mégis kiszivárgott annyi, hogy az oroszok még más területek átadása árán is, az Aland szigeteket akarják megszállni, mert ezen szigetek birtoklása biztosítja csak a szabad tengeri közlekedést, kiutat a leningrádi kikötőből. Ezen szigeteknek a [illegible] vághatja az orosz tengeri uralom teljes kifejlődésének. Ezekután [illegible] rá az oroszok Finnor[illegible] erősen

Az Aland szigetek a földrajzi adatok szerint több száz kisebb sziget és sziklazátonyból áll a Boteni öböl bejáratánál. Közülük 90 sziget lakott terület, lakosainak lélekszáma 28.000 körül van. A sziget sok veszedelmet látott már, sokszor cserélt gazdát. A világháború alatt a németek ezt is elfoglalták, azonban a háború után a Népszövetség az

egész szigetcsoportot Finnországnak ítélte oda, de azzal a kikötéssel, hogy a szigeteket nem szabad megerősíteni, tehát hadi célokra nem szabad előkészíteni.

A velünk magyarokkal rokon finn nemzet, az uráli nyelvcsaládhoz tartozó népfaj. Mai hazáját 700 körül foglalta el, leigázta ott az ugor eredetű őslakó jutonokat. Alig telepedtek le, a szomszédos svédek rájuktörtek és leigázták őket. Később felvették a kereszténységet. Azután Dánia uralma alá kerülnek, de csak rövid ideig, majd az oroszok szállják meg és nagyhercegség lesz belőle. A reformáció 1570 körül érkezik el hozzájuk, amikor is a finnek felveszik az evangélikus vallást. Területén sok vér folyt el a szabadságért. A svédekkel, dánokkal, oroszokkal kell harcolnia, de igazi függetlenségét soha sem tudja megtartani. Végül is az oroszok győznek ezen a területen és az országot 1909 ben végleg birtokukba veszik és megtartották 1917 ig, az orosz forradalom kitöréséig. Finnország azóta önálló állami életet élhetett, amit senki nem veszélyeztetett a mai napig.

A most folyó finn orosz tárgyalások eredményét senki sem jósolhatja meg előre. Az bizonyos csupán, hogy az oroszok olyan követeléssel lépnek fel a finnekkel szemben, hogy azt teljesíteni csak nagy áldozatok árán és csak a finn-orosz béke érdekében kell megtenni, mert ha háborúra kerülne a sor, a finnek függetlensége alighanem ismét súlyos veszedelem előtt állana. Az nem kétséges, hogy a vesztes fél Finnország lenne, jóllehet a Svéd és Norvég kormánytól bátorítást kapott a legutóbbi uralkodói konferencián.

Finnországot az ezertó országának is szokás nevezni, mert területén rengeteg kisebb-nagyobb tó van, ezek a tavak foglalják el Finnország negyedrészét. Maga Finnország északi állam. Ennek dacára gazdálkodása minden téren kiváló. Buzatermése már nincsen, mezőgazdasági főterményei a zab, rozs, árpa és burgonya. Igen kifejlett ipara [illegible]kben élénk.

Finnország erősen belekap[illegible] kiépítésébe. 32 000 km hálózatot épített, aránylag rövid időn belül. Vasuthálózatát is erősen fejlesztette. 1934 ben 6000 km-es vasuthálózata volt. A vasuti forgalom, a kiépített csatornákkal karöltve az országnak nagy bevételi forrása lett. Három tengeri kikötője van: Turku, Hankó és Helszinki. Az utóbbi az ország fővárosa. Az oroszok követelése erre a városra is kiterjed, mivel ez szintén útjukba esik.

Finnországot nyári időben rettentő sok idegen keresi fel. Az ezertó gyönyörűsége vonza az idegent. Csak az a kár, hogy a nyár alig több, mint két hónap. Középeurópai embernek az ott tartózkodás téjen nem kellemes, mert igen nagy a hideg. Finnországban a nálunk szokásos éjjeli sötétség teljesen ismeretlen. A nappali világosság szürkületbe megy át, éjfélkor egész nyugodtan ujságot lehet olvasni jószemü embernek. A kiránduló idegenek éjféli napot látni messze északra, a lappok földjén át a jegestengeri partvidékre is elmennek.

Finnország rendes hadsereget és tengerészetet tart. Béke létszáma 1700 tiszt, 3500 altiszt, 25.000 fő a legénység. Ezzel a kis hadsereggel és tartalékaival kéne felvenni a reménytelen harcot a megszámlálhatatlan tömegű, erősen gépesitett orosz haderővel.

Kis nemzetek, mint Finnország is csak Önmaguk erkölcsi erejében és az Istenben bizhatnak, aki nem hagyja el az igazakat. A mi testvéreinkkel talán nem fog megismétlődni sok más európai nemzet tragédiája. Az ezertó országában hihetetlen nagy erkölcsi és nemzeti erő feszül és képessé teszi ezt a kiválasztott bátor nemzetet, hogy szabadságát megmentse.

Itt nincs szó demokratikus—liberális, vagy szocialista irányelvekről, angol—francia, vagy német—orosz barátságról. Itt csak egyetlen cél van és ez a tiszta hazafiság.

Kis nemzet létét csak a magas erkölcsi érték biztositja, mert ez az egyetlen jogcim a szabad nemzet életéhez.

A nemzeti szabadság jogcíme, az állam egészséges, [illegible]sen alapul. A finn életrend az igazi szocializmus célját közeliti meg, amikor a társadalmi ellentéteket kiküszöbölve, megközelitette a felebaráti szeretet gyakorlati megvalósitását a vérségileg egymáshoz fűzött nemzetek keretén belül.

Északi testvéreink Istenben és önmagukban bizva állanak most rendeltetésük őrhelyén és örök példát mutatnak minden kis nemzet számára, amikor teljesen magukrahagyva halálos elszántsággal állanak ki nemzeti szabadságuk védelmében.

Az Uristen irgalmas szeretete pajzsként védi ezt a nemzetet, mely az Ő igazsága szerint él. Ezért Finnország egész biztosan erős és szabad marad és élni fog a népek példaképeként.

Csoknyay József

November 26-án a Katolikus Legényegylet szokásos zártkörü „KATALIN BÁL"-ja a Katolikus Házban.

Szeretetcsomagok a szegény németországi magyarok számára

A politikamentes Magyar Nemzeti Front—Berlin, amelynek vezére a mindenkori berlini m. kir. követ, az idén is megrendezi nagyszabásu téli segély-mozgalmát, amelynek célja többek közt az, hogy szegény németországi honfitársainkat a legszükségesebb élelmiszerrel is ellássa. Szociális magyar munkájához ez év telének küszöbén a jószivü és áldozatkész hazai közönség támogatását kéri a legnagyobb németországi magyar egyesület, hogy természetbeni adományokkal tudjon segíteni nélkülöző honfitársain.

Öt kilóig terjedő csomagokban lehet küldeni szeretetadományt a szegény németországi magyarok számára; főként lisztet, zsirt, zsirszalonnát, száraz kolbászneműt, hüvelyes veteményt, szóval nem romlandó élelmiszert. Az egykilós csomago. ugyanolyan szeretettel és köszönettel fogadja a szociális bizottság, mint a nagyobb küldeményt. A csomagra feltünően ráirandó: »Szeretetadomány—Liebesgabe«, mert mint ilyen, a csomag vámmentes.

A szeretetadományt erre a címre kérik küldeni: »Ungarische Nationalfront, Berlin W 15, Uhland-str. 175.« A legkisebb jótékony élelmiszeradományt is tázza a Magyar Nemzeti Front—Berlin hivatalos lapja, a »Magyar Nemzeti Hiradó«. A csomagot küldő hazai magyarok egyébként köszönetet kifejező emléklapot kapnak s egy hónapig ingyen küldik cimükre a berlini magyarság hetilapját, a Magyar Nemzeti Hiradót.

Járásunk állategészségügye október havában kedvező volt. Lépfene fellépett Mesteriben megszünt Mesteriben. Sertéspestis fellépett Magyargencsen, megszünt Nemeskocson és Bobán.

Frontharcos értekezlet Celldömölkön

A celldömölki frontharcos főcsoport hétfőn este a Grüff szálloda éttermében népes tavértekezletet rendezett, amelyen mint vendég részt vett Bulyovszky Ödön alezredes, a járás katonai parancsnoka és a melléje beosztott tiszti kar is. Az értekezletet Kirchner Elek vezetőtiszt nyitotta meg, üdvözölve a vendégeket és a bajtársakat, majd beszámolójában ismertette, hogy a főcsoport vezetősége frontharcos zászló beszerzését határozta el. A zászlószentelési ünnepély előre láthatóan a jövő nyáron lesz megrendezve, mégpedig, hogy impozánsabb legyen, közösen a celldömölki leventékkel, akik szintén hasonló ünnepélyre készülnek.

Bejelentette továbbá a vezetőtiszt, hogy a főcsoport a szegénysorsu bajtársak karácsonyi segélyezésére a [illegible] évekhez hasonlóan akciót in[illegible] hogy a főcsoport február hó első vasárnapjan rendezi meg a farsanyi táncmulatságot. A főcsoport a bajtársi szellem ápolása végett minden ho első hétfőjének estjén 8 órai kezdettel bajtársi értekezletet tart, amelyen a katonai parancsnokság tiszti kara is részt vesz s előadásokban ismertetni fogja a mai katonai beosztásokat és szolgálatot. Végül Kirchner Elek néhány aktuális szövetségi hirt közölt, majd beszámolt a pápai frontharcosok zászlószentelési ünnepélyéről, amelyen a celldömölki főcsoport husz taggal képviseltette magát.

Szőlőoltványok,

gyümölcsfák

megbizható

beszerzési

forrása:

Szabó Gyula

szőlő- és faiskola telepe

Gyöngyös.

Kérjen árjegyzéket!

Két üzlethelyiség kiadó

Szent Háromság tér 7. és Gróf Tisza István u. 10. alatt

Érdeklődni lehet: **Biringer Árpád** fakereskedőnél.

HIREK

Tiszti értekezlet Celldömölkön. Dr. Hetthéssy Jenő, a celldömölki járás főszolgabírája ma vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a celldömölki községháza tanácstermében tiszti értekezletet tart.

Teljes vasárnapi munkaszünet. Horváth Kálmán dr. alispán a kereskedelmi és iparkamara véleménye alapján az egész Vasvármegye területére elrendelte a teljes vasárnapi és Szent István napi üzletzárást. Kivételt csakis a tejkereskedők és pékek képeznek, akik télen délelőtt 8 óráig, nyáron pedig délelőtt 9 óráig nyitva tarthatják üzleteiket. A rendelet Kemenesalja összes községeiben a jövő vasárnaptól kezdve lép érvénybe.

Változások a járás jegyzői karában. Ezressy Ferenc jánosházai vezetőjegyző és Dezső Lajos celldömölki adóügyi jegyző miután a szolgálati idejük részben letelt s, részben már régóta betegállományban is vannak, beadták a vármegyéhez a nyugdíjazás iránti kérelmüket. Hetthéssy Jenő dr. főszolgabíró Ezressy Ferenc jánosházai vezetőjegyző helyettesítésére [illegible] Borbély Kálmán magyargencsi segédjegyzőt rendelte ki. Dezső Lajos adóügyi jegyző helyettese továbbra is Megyeri János okl. jegyző marad. Halálozás és áthelyezés miatt üresedésben van a k[illegible]cski, vönöcki és a magyargencsi segédjegyzői állás is. Vönöckre Baráth Zoltán nemeskoc-i illetőségű, Magyargencsre pedig dr. Keszey Lajos varkeszői illetőségű okl. jegyzőt rendelte ki helyettesítésre.

Esküvő. Horváth Ferenc celldömölki hentes és mészárosmester tegnap, szombaton délután vezette oltárhoz a jánosházai róm. kat. templomban Kiss Irmu-kát.

Műkedvelő előadás. A celldömölki ev. ifj. egyesület tegnap, szombaton mutatta be nagy sikerrel a »Huszár kisasszony« című 3 felvonásos zenés vígjátékot. Az elsőrendű szereposztás, a szereplők művészies játéka valóban dicséretet érdemel. A gyönyörű díszletek, jelmezek és a gondos rendezés az ifjúsági egyesület régi műkedvelő múltját idézik emlékezetünkbe. Az ifjúsági otthon nagyterme zsúfolásig megtelt és sok taps jutalmazta a szereplők nagyszerű játékát. Az előadást ma este 8 órakor megismétlik.

Köszönetnyilvánítás. A celldömölki Anya- és Csecsemővédő Intézet az idén is megrendezte inségesei részére a szokásos Mindenszentek napi gyűjtést, amely 50 pengő és 9 fillér eredménnyel zárult. Az Intézet úgy a nemesszívű adakozóknak, mint a gyűjtésben részt vett Kapisztrán János cserkészcsapat tagjainak [illegible]

Szülésznőválasztások Kemenesal- [illegible] községi szülésznővé választották meg.

Vasutasok szilveszteri mulatsága. A celldömölki Vasutas Sportegylet vezetősége már nagyban készül hagyományos szilveszteri táncmulatságának megrendezésére. Az idén a táncmulatságot a Griff-szálló újonnan épített parkettás nagytermében tartják meg.

Körvadászat Kemenesmihályfán. Kotai Vidos József kemenesmihályfai vadászterületén november 5-én, szombaton volt a körvadászat, amelyen mintegy 15-en vettek részt, közöttük kotai Vidos Dániel, a vendéglátó gazda fia, dr. Berzsenyi Ádám, szentmártoni Radó Kálmán, dr. Roth Aurél tapolcai kir. közjegyző, dr. Hetthéssy Jenő főszolgabíró, Bogyaszky Ödön alezredes, Adamovich Károly százados, mentelep parancsnoka, Draveczky Árpád nyug. állomásfőnök, dr. szentmártoni Radó István tb. szolgabíró stb. 215 drb. nyúl, 29 drb. fogoly, 1 darab fácánkakas került terítékre.

Pályázati hirdetmény pénzügyőri állásra. A pénzügyőri [illegible] iskola parancsnoksága 400 pénzügyőri állásra hirdet pályázatot. Az állásokra december 5-ig lehet pályázni 4 középiskolát végzett, nőtlen, vagy gyermektelen özvegy férfiaknak. A pályázatokat: M. Kir. Pénzügyőri Iskola, Budapest, X. Újhegyi út 14. címre kell küldeni.

Az 1901–1904. évben született hadkötelesek összeírása. Celldömölk nagyközség elöljárósága felhívja az 1901, 1902, 1903 és 1904 évfolyamokban született hadkötelezetteket, hogy összeírásuk végett a községháza 3. számú irodájában folyó hó 17-ig a [illegible] személyesen jelentkezzenek. A jelentkezés alkalmával minden jelentkező tartozik magával hozni születési anyakönyvi kivonatát és egyéb igazoló okmányokat. Az összeírásra való jelentkezés elmulasztása 2 hónaptól 1 évig terjedő fogházzal büntettetik.

Községi irnokválasztások. Hetthéssy Jenő dr. főszolgabíró a celldömölki, alsósági és jánosházai községi irnokválasztást november 17-én délelőtt 11, illetve délután 3 és 4 órára tűzte ki. A celldömölki irnoki állásra 6, az alsóságira 6 és a jánosházaira 5 pályázó jelentkezett. — A papóci segédjegyzőválasztás ideje november 24-én délután 3 órára lett kitűzve. Erre az állásra mindössze egy pályázó akadt.

Felakasztotta magát a mentelep számvevő tiszthelyettese. Hétfőn délelőtt Sally Mária cselédleány felment nagymosás után a celldömölki mentelep tiszti lakásának padlására s ott a homályban a legnagyobb megdöbbenésére az egyik gerendán egy katonaruhás embert látott kötélen függeni. A leány segély kiáltására csakhamar felszaladt a padlásra [illegible] hány mentelepi katona, akik az akasztott emberben azonnal felismerték a mentelep 47 éves számvevő tiszthelyettesét, Kovács Gyulát. Nyomban levették a kötélről, de már nem volt benne élet. A tiszthelyettes levelet hagyott hátra a családjának abban azt írta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el az öngyilkosságot. Felesége, leánya és rokonsága gyászolja.

Németország a világ első gyógy- [illegible] fán mindig nagyobb mértékben sikerül gyógyszereit a világpiacon elhelyezni, úgy hogy ma már [illegible] szág a gyógyszerek gyártásában olyan tapasztalatokkal rendelkezik és gyógyszerek előállításában annyira függetlenítette magát, hogy semmiféle blokád ezen a téren nem érinthetné. Németország gyógyszerkivitele évente meghaladja a 150 milliót már [illegible]

Hirdetéseket felveszünk.

Tüzek Kemenesmagasiban. Az elmúlt héten két tűzeset fordult elő Kemenesmagasi községben. Kedden Kasza Vendel szalmakazalja gyulladt ki, szerdán pedig Kiss Gáboré. A helyszínen termett tűzoltóságnak idejében sikerült a tüzet lokalizálni s így megmenekült az egyik közelben levő zsuppfedeles ház. A kár biztosítás révén megtérül. A tűz okának kiderítése érdekében a nyomozás folyik.

Járásunk közegészségügye októberhavában rosszabbodott, mert a fertőző betegségek száma emelkedett. Előfordult bárányhimlő Magyargencs, Celldömölk, vérhas Jánosháza, Kemenespálfa, roncsoló torokgyík Celldömölk, [illegible] gümőkór Celldömölk, Jánosháza, hasi hagymáz Magyargencs és gyermekágyi láz Celldömölk községben.

Falbontásos betörés Kemenessömjénben. Csütörtökön kora reggel Tóth Lajos kemenessömjéni vegyeskereskedő amikor ki akarta az üzletet nyitani, arra a kellemetlen felfedezésre jutott, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek kibontották a szomszédos üres telek felől az üzlete falát, majd a kemencezáj nagyságú nyíláson keresztül behatoltak a bolthelyiségbe s onnan körülbelül 300 pengő készpénzt és egy gumicsizmát elloptak. A vakmerő betörők ismerősök lehettek a helyi viszonyokkal, mert tudhatták, hogy Tóth és a családja az épület másik oldalán alszik, tehát nyugodtan dolgozhatnak, bonthatják a falat. Ezt a munkájukat megkönnyítette az is, hogy az utcai villanylámpa épen oda világított. A csendőrség erélyesen keresi a tetteseket. — Mint értesültünk ugyancsak csütörtökön éjjel szintén falbontás útján betörtek Takácsiban és Vinaron is egy-egy kereskedő üzletébe. Mindkét helyről csak pénzt vitt el a betörő, akinek a személyére vonatkozó adatok már a csendőrség rendelkezésére állnak. Mind a három betörést egy és ugyanazon személy követte el. Az elfogatása minden percben várható.

Ne feledjük el a Kat. Legényegylet

KATALIN BÁL-ját.

Falopásért háromhónapi fogház. Dél Károly celldömölki napszámos június 7-én Dácsi Lajos fakereskedő udvaráról 25 darab fenyőkarót ellopott, aminek az értéke körülbelül 2 pengő volt. A lopást felderítették és Dél ellen az eljárás megindult. Tekintettel arra, hogy Dél már többször büntetve volt, ügyét a szombathelyi kir. törvényszék büntetőtanácsa tárgyalta hétfőn. A törvényszék lopás vétségében mondotta ki bűnösnek s ezért 3 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

[illegible] évvel ezelőtt épült meg az első Nagy Kínai Fal, amely 2450 [illegible] Európa felé, az úgynevezett Selyemút, amelynek regényes multját tárja fel érdekes képanyag kíséretében Tolnai Világlapjának legújabb száma. — A legkiválóbb magyar írók novelláin és a rendkívül érdekes cikkek során kívül gazdag rejtvényrovatot és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Bikavásár Szombathelyen. A Vasmegyei Gazdasági Egyesület a vármegyei gazdasági felügyelőség közreműködésével szerdán és csütörtökön Szombathelyen bikavásárt rendezett, amelyre felhajtottak 65 darab törzskönyvezett állatot. Ezek közül gazdát cserélt 59 állat 42 930 pengő összértékben. A celldömölki járás községei közül Alsóság négy, Kenyeri pedig egy bikát vásárolt. Az alsósági bikák 850, 800, 720 és 680 pengőbe kerültek, míg a kenyeriek csak 560 pengőt adtak a tenyészállatukért.

Két zsákért — hathónapi börtön. Varga Pál 36 éves ostffyasszonyfai napszámos csak nem rég szabadult ki a fogházból, ahova lopás miatt került. Varga már többször volt büntetve, de amikor kiszabadult, ismét csak csavargott s így került november 7-én Sárvárra, ott betévedt Schimmer József fuvaros házába, ahol koldulni akart. Nem talált azonban senkit a házban, ezért a kamrából ellopott két zsákot, ezekkel viszont nem volt szerencséje, mert a zsákokat bevitte eladni egyik fűszereshez, ahol éppen Schimmerné tartózkodott. Schimmerné nyomban felismerte a zsákjait s így Varga Pált átadta a csendőrségnek. A törvényszék büntető egyesbírája szerdán ítélkezett gyorsított eljárás alapján [illegible] figyelembevételével hathónapi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

13 millió rádióelőfizetője van Németországnak. Németország rádióelőfizetőinek száma az utolsó hónapokban rendkívüli mértékben emelkedett. A szeptemberben bejelentett rádióhallgatók száma meghaladja a 300.000-et. Az emelkedés októberben tovább tartott, úgy hogy a jelenlegi hallgatók száma a 13 milliót túlhaladja.

A Pesti Tőzsde új számában Kuhmann László, Pathy Ernő dr., Tóth László dr. és mások nyilatkoztak. Érdekes személyi változásokról szóló hírek, vállalati és tőzsdei információk, új tranzakciók stb. teszik érdekessé a kitűnően sikerült új számot.

Eladó

Celldömölk határára dűlő
és közelében levő
6 hold príma szántóföld

Elsőhelyre
kebelezve keresek
1800–2000 pengőt.

Ajánlatok: »Üzletembe« jeligére a kiadóba.

Eladó ingatlanok

[illegible] deken 1, 2, 3-szobás, kertes, bérbeadásra is jövedelmező családiházak [illegible] gazdaudvarházak. — [illegible] — Az ingatlanok részben újak, adómentesek, könnyű szerrel kifizethetők, terhek átvehetők. Faksz kölcsönös újtelepi házak.

Kisebb-nagyobb birtokok, földbérletek, szőlők, gyümölcsösök, házhelyek jutányosan megkönnyített fizetéssel vehetők. Tessék bizalommal hozzámfordulni

Csoknyay József
ny. Máv. műszaki tisztviselő.

NYOMATOTT DINKGREVE NÁNDOR VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, CELLDÖMÖLK